

Kirken selv for dens egne Interesser. Staten kan sige: I maae ikke gribe over udenfor Kirken, men i Kirken selv maae I fremstille som sandt bindende og forpligtende for Menighedens Medlemmer, hvad I virkelig selv ansee for at være bindende og forpligtende for dem.

Det var, hvad der laae mig paa Hjerte at udtale med Hensyn til Frygten for catholsk Profelytmageri her i Landet, en Frygt, der oftere kommer igjen. Naar man siger: Pavedømmet dør aldrig, den catholske Kirke lader aldrig sine Bestræbelser falde bort, den ligger bestandig paa Vagt og stræber bestandig at vinde Terrain, saa siger man kun det, som er en Kirkes sande Væsen for dem, der virkelig høre til denne Kirke, og man siger kun Noget om Catholicismen, som dog i grunden bør kræves af Protestantismen selv, naar den kun alene bruger de aandelige og religiøse Vaaben og ingen andre, og naar den bruger disse aandelige og religiøse Vaaben i en reen og klar Form, uden jesuitiske Rænker; thi der er det Catholicismen kan og bør angribes, fordi den ikke blot bruger aandelige Vaaben, men bruger de loffende jordiske Fordele i mange Tilfælde (Sal), og i mange Tilfælde hemmelige Rænker, og der maa man gaae den imøde paa en anden Maade.

Naar jeg nu vender mig til det Væsentlige i det foreliggende Endringsforslag, saa gaaer det ud paa at indskrænke Forældrenes Ret over deres Børn med Hensyn til Forandring i Troesbekjendelse paa et Standpunkt, da Børnene maaftoe allerede ere rykkede noget frem i religiøs Udvikling. Det er et overordentlig vanskeligt Punkt, som her berøres, Spørgsmaalet om Statens Pligt og Magt ligeoverfor Forældrenes Pligt og Magt over Børnene i religiøs og sædelig Henseende. Staten har vist nok den Forpligtelse at sørge for sine vordende Borgeres Udvikling i sædelig og religiøs Henseende; den kan og bør ikke være ligegyldig derved. Men Staten maa paa den anden Side ligesaa vel erkende, at den ikke vel eller med nogen synderlig Kraft kan sørge derved, uden gjennem Forældrene, og at ligeoverfor Statens Ret til at kræve de vordende Borgere religiøst og sædelig dannede, staae Forældrenes Ret til at opdrage Børnene efter deres sædelige og religiøse

Overbeviisning, naar denne ikke staaer i aabenbar Strid med Statens Love, og at skifte og dele herimellem er saare vanskeligt. Nu erkjender jeg, at der kan ligge noget saare Forargerligt og Anstødeligt deri, naar man tænker sig, at Forældre vilde lade Børn, som de hidtil havde ladet opdrage, det være sig som lutheranske eller catholske, pludselig, det være paa Grund af egen forandret Overbeviisning eller maaftoe af andre mindre betydende Hensyn, opdrage efter en anden Kirkes Lære. Men jeg vil tillade mig at gjøre opmærksom paa, at det, der her skulde rettes paa, strækker sig meget videre, end til det Tilfælde, hvorfor der her søges en vanskelig Bestemmelse. De blandede Ægteffaber ere her i Landet i og for sig sjeldne; Anledningen til dem er kun i ringe Grad tilstede; det vil atter være sjeldnere, at Forældre, der leve i et saadant Ægteffab, ville finde nogen Anledning til at forandre den engangtagne Bestemmelse; men derimod, hvor der ikke er noget blandet Ægteffab, men begge Forældrene ved Ægteffabets Indgaaelse tilhørte eet og samme Troessamfund, saa at der slet ikke er givet nogen Forpligtelse med Hensyn til Børnenes Opdragelse, hvad skulle vi da gjøre, naar begge Forældrene med fuld Overbeviisning skifte Troesbekjendelse? Hvad skulle vi gjøre, naar to her boende catholske Ægtefæller antage den lutheriske Tro, og ønske deres catholske døbte Børn opdragne i den lutheriske Tro? Har Staten hidtil modsat sig dette? Har Staten hidtil modsat sig, naar to Jøder lade sig døbe og vilde have deres Børn opdragne i den lutheriske Kirke? (Nei!) Spørgsmaal om, hvorledes der skulde forholde sig med Børnene, naar to lutheriske Ægtefæller gif over til Catholicismen, om de da maatte tage Børnene med sig, kunde ikke tidligere opstaae, da efter Lovens Bestemmelse saadanne Personer skulde landsforvises, og det er aldrig forekommet, at to lutheriske Ægtefæller ere gaaede over til Jødedommen; men naar 2 Ægtefæller, hvad der er forekommet og kan forekomme, træde ud af den lutheriske Kirke og slutte sig til Baptismenigheden, hvad saa? Vil man da opstille den strengeste Sætning og sige: „Derved at Børnene ere døbte i den lutheriske Kirke, tilhøre de denne, og Forældrene kunne